

Wie noemt zijn kind nou Adolf?

De naam Adolf in Duitsland en Nederland

Columns - 5 augustus 2010 - Auteur: Marja Verburg

Het nieuws over het Loveparadedrama van Duisburg overspoelde eind juli de media. In al dat geweld van ontluisterende feiten dook één naam steeds weer op: die van Duisburgs burgemeester Adolf Sauerland. Ik kan er niets aan doen, maar ik vraag me dan af: hoe kan iemand die in 1955 is geboren nou Adolf heten?

Ik kom al jaren met grote regelmaat in Duitsland, maar ik ben nog nooit een Adolf tegengekomen. Ik ging er eigenlijk van uit dat die naam op z'n laatst sinds 1945 niet meer werd gegeven. Wie vernoemt z'n kind nou naar een enge dictator?

Maar zo ligt het natuurlijk helemaal niet. Mensen vernoemen hun kinderen niet naar enge dictators, maar naar hun voorouders. In ieder geval deden ze dat tot halverwege de jaren zestig. Daarna werd vernoemen steeds minder populair en deden steeds meer 'moderne' namen hun intrede.

Adolf Hitler

Uit informatie van de website beliebte-vornamen.de blijkt dat Adolf rond 1890 een van de populairste jongensnamen was. De website is een particulier initiatief omdat Duitsland geen officiële namenstatistiek kent. Naar eigen zeggen is de informatie op de site representatief voor Duitsland. In de jaren na 1890 kwam de naam steeds iets minder voor, tot er in 1933 een opleving kwam. Dat is het jaar dat Adolf Hitler aan de macht kwam.

Na 1942 werden duidelijk minder baby's Adolf genoemd en na 1951 komt de naam in de statistieken bijna niet meer voor. Het is dus inderdaad opmerkelijk dat de ouders van Duisburgs burgemeester Sauerland hun zoon in 1955 Adolf noemden. Hitler lijkt het vernoemen naar voorouders met de naam Adolf, hoe respectabel ze ook waren, behoorlijk te hebben verpest.

'Onaangenaam getroffen'

In 2006 kreeg slechts één van de door de namenwebsite geregistreerde 27.700 nieuwgeborenen de naam Adolf - en dan nog slechts als tweede naam. Dat wil niet zeggen dat er geen nieuwe Adolfs meer bijkomen in Duitsland. De site registreert immers niet alle nieuwgeborenen.

De site laat een man aan het woord die Adolf heet:

“Ik kan er niets aan doen. Mijn neef werd in 1949 naar zijn oom vernoemd die in de oorlog was omgekomen. Toen mijn neef mijn peetoom werd, kreeg ik dus mijn mooie tweede voornaam Adolf. Je kunt je voorstellen hoe mensen reageren als ze mijn naam zien. Ze maken er of grappen over, of ze zijn onaangenaam getroffen. Maar iedereen, ja echt iedereen valt het op en vraagt wat mijn ouders dachten toen ze mij zo noemden.”

Toch wil Adolf niet van zijn naam af:

“Ik heb altijd last van de naam Adolf gehad, maar ik heb er nooit afstand van gedaan. De naam hoort bij mij, omdat ik zo gedoopt ben. Ik vraag me steeds weer af hoe mijn neef met deze zware last omging, zo kort na de oorlog.”

De meeste Duitse Adolfs wonen overigens in Beieren.

Nederlandse Adolfs

Nederlandse ouders noemden hun kinderen tot ver in de jaren zestig Adolf – gewoon als eerste naam. Dit blijkt uit gegevens van het Meertens instituut. De grootste Adolf-piek in Nederland vond plaats in 1930 – drie jaar voor Adolf Hitler aan de macht kwam. In dat jaar werden 93 kinderen Adolf genoemd, tegen 57 in 1931.

Pas sinds de jaren zeventig neemt de naam Adolf als eerste naam af – gelijk met de trend je kinderen naar je voorouders te vernoemen. De afgelopen acht jaar werden er in Nederland nog 6 Adolfs geboren.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2668/wie-noemt-zijn-kind-nou-adolf>